

al Pânt dla Biânnnda

nómmber 171

Crònica cinéina

Un fât curiâus capitè dal 1902. Una cuntassa famâusa a Bulåggna – gnínta nómm parché ai é di anvûd anc al mânnd – brîsa una gran blazza mo cgnusó pr al sô spîrit, la mandé a ciamèr al sô uràvvø ed fidózzia, ch'1 andéss in cà da lî.

La sêrva l'avêrs la pôrta e la fè andèr l'uràvvø int un salòt duv ai êra la cuntassa azechè in vatta a un divàn; sta dôna nòbil l'êra fté sâul con däl zavât e gnínt èter, totta nûda nèda. Al pôver artigian – a vâdder sta sêna – chisà cus al s êra insfilzè int la mazòca: al taché a fèr di simiton, a dîr däl parulénni dâulzi, a avsinères coi ûc' a balanzén. La cuntassa la 1 guardé con la fâza dûra, la i sgné la pôrta e la déss:

- Gî só, al mî spudorè, a n v ô méggga ciamè par stèr da sénter âl vòstri smâni, mé a stâg acsé parché in cà mî a voi fèr quall ch'am pèr e incû la m và acsé. Fôra dal óss, bagajózz!

Biåggna anc dîr che, sta cuntassa virtuåuša, in totta la sô vétta la fô sänper fedêl a sô maré e... a un ónnic amîg; i bulgnîs i gêven che sâul una vòlta la fê un strâp con Gabarièl Danunzio.

Un èter fât carén dvintè pò di ân dâpp una barzlatta, mo suzès da bân. Dal giurnèl *Il Borghese* di 23 ed mâz dal 68: A pisèr, i bulgnîs i én i miûr dal mânnd. Int 1 invêren dal 1966 a Bulåggna ai crudé un muciân ed naiv. Una senpâтика ragâza inglaiša – Mary K. – l'andé a fèr un girtén in mâchina con un žuvnòt, un bél spomèti bulgnais; arrivè in periferi dnanz a un prè tott quêt ed naiv e sänza gnanc una pedghè, al ragazèl al se scusé e al s arduisé da una banda par fèr la sô âcua; pò, apanna finé, al ciamè la ragâza digând:

- Mary, guèrda mó! - col so spisâi in vatta ala naiv canda, l avêva scrét I love you. Inción à mài savó cus la s féss cl'inglaiša par ringrazièrel.

Durânt la guèra, quand i tudéssc i arivèven int una cà da cuntadén i gratèven tott quall ch'i psêven. Ai capitè ste fât anc ala Pîv ed Zânt int la cà da cuntadén ed Chécco Cavécc' (*Francesco Cavicchi*), ch'1

srêv pò dvintè canpiân ed bòccs, dôvv i purténn vî al ninén arlivè par dèr da magnèr ala famajja tott al tânp dl ân.

Ai 26 ed Žogg dal 1955 al stâdio ed Bulåggna, al nôster poggil l'incurré al tudâssc *Neuhaus* pr al canpiunèt d Euròpa. In qualla däl nôv ripraiš, al tugen al picèva magâra e Chécco l in ciapèva a tirundèla. Int al silânzi generèl dal pôblic ed 60.000 spetadûr, ón con una gran vâus al svarslé:

- Dâi, Chécco, che lu-lé l é al tudâssc dal ninén!

A séntr acsé, Cavécc' al s trasfurmé; al taché a mulèr di sgrugnón da santufézzi, al tifâus al tirèva d lóng a svarsler

- Dâi pûr, l é quall dal ninén! - e ala fén dl incânter Chécco Cavécc' al dvintè canpiân d Euròpa.

L'ûltma la fô cuntè dal giurnaléssta *Gace* (*Antonio Cervi*) pèder ed *Gino Cervi* e la dscârr dal gran Paganén (*Nicolò Paganini*) quand al véns a Bulåggna. Sóbbit dâpp a un cunzert, Paganén l andé a spâs in Stra Stêven con un amîg; l êra anc tott fté col fracc naigher, cravâta e un gran capèl in cô. Arîsg pasè âl Dâu Tårr ai êra una pustaziân ed fachén dla Bâla ed Stra Stêven e al stranpalè mušízéssta al déss:

- A voi vâdder una câursa ed fachén; al prémm ch'l arîva ala Pôrta Tuschèna (Porta Santo Stefano) a i regâl trai munaid d ôr!

Tott i fachén i s miténn a córrer ed sprân bató e Paganén insàmm con lâur par cuntrulèr chi srêv arrivè par prémm. Vêrs la Pôrta, Paganén al vôls vâdder pulid, al taché a córrer sänper piò fôrt, al pasé dnanz al grópp di fachén es l arrivé al traguerd prémma ed tott. A vâdder cla câursa con clô ch'al curêva in fracc, la žant i gêven “Mo chi êl cal mât ch'al córr tott tirè in cazarôla insàmm ai fachén?”. L'arsposta la fô:

- L é Paganén, al fenòmen dal viulen! - mo inción ed chi bulgnîs d alâura vlêva craddi.

Oi, i én tott fât che zêrt i n an brîsa canbiè al mânnd, ròba da pôc ch'l avanzèva asrè par d dânter dal nôstri mûra. Mo quassta la n é méggga

una rašân par dscurdërsi. Dégghia bân o n impôrta?

La Taraghéggna

La rapéina

I avêven organizè incôsa con prezisiân, äli incunbänz asegnè secând âl capacità ed scadagnón, i dacôrd fât sänper ed parsârta, mài par teléfon. A Chichén, ch'1 êra l ûltum arrivè int la ghénga, ai srêv tuchè ed fèr al pèl.

Lô al pasé la stmèna a ispezionèr i dintûren dla banca e a tgnir d òc' äli abitûdin di dû sorvegliânt ch'i s alternèven a fèr la guèrdia dnanz al ingrèss. Quand ai fô l ûltum incânter prémma dal cåulp, Chichén al fê maravièr tott con la prezisiân däl sâu uservaziân. Pr esänpi inción savêva che al dâgg' e mèz la guèrdia ch'l êra ed tûren ala matérina l'andèva a magnèr un panén al barr in fâza, par turnèr vêrs un'aura e vanzèr lé dnanz fén al urèri dla chiûsura, int l'aura e mèz. Vént/tränta minûd bón ch'i arénn parmâss ala ghénga ed psair lavurèr sänza èser dsturbè. Al Mòr e al Lóng i srénn andè dânter, naturalmänt ón ala vòlta, pasând dala pôrta dâppia. Pr evitèr d èser arcgnusó dala telecâmra i arénn tgnó indòs di ucèl scûr, st mânter ch'i s éren bèle fât crâsser bérba e cavî, da tajèr sóbbit dâpp al cåulp.

Una vòlta dânter tott dû, al Lónng l aré tirè fôra al tajarén (ónnica èrma brîsa rilevâbil dal *metal-detector*), mitândel ala gâula dal casîr e digandi ed tirèr fôra tott i bajûc ch'l avêva in câsa. Rinpé la bûrsa, prémma che un quelcdón l avéss al tânp ed sunèr l alèrum, i srénn scapè fôra in fùria e saltè in vatta ala mâchina ch'la stèva d'asptèr col mutâur aviè e Sûmi ala guîda. E pò vî, vêrs la stradlérina ed canpâgna in duv ai êra un'ètra mâchina par fèr al canbi. L apuntamänt par fèr âl pèrt dal butén l êra fisè pr al dé dâpp.

Chichén, dal sô sít d oservaziân, al vdé la guèrdia invières vêrs al barr, st mânter che Sûmi al mitêva la mâchina in pušiziân. Pasè pôc al vdé al Mòr e al Lónng ch'i andèven dânter. Al guardé l arlôi: ôt minûd prezîs e i dû i

vgnénn fòra saltànd in fûria in vatta ala mächina, ch'la parté a velozité moderè, pr an dèr trôp int l'òc'. Dala banca inción saggn particolèr. Dåpp un pôc, con chèlma, anc Chichén l'andé vî. Ed ló, inción tstimoni l'arév psó dîr quèl ed conprometänt.

La nòt Chichén al n'arivé brîsa d'aura ed durmîr. Di trî amîg an savêva gnínta, al diviêt ed druvèr al telêfon l'êra asolût. L'avêva guardè al nutizièri lochèl, mo dla rapérina i n'n avêven brîsa dscâurs. Fenalmänt ai arrivé l'aura dl apuntamänt.

- Alâura? Al butén?

Al Lóng al cazé in vatta ala tèvla un sâc ch'al fê un ciòc sacc.

- Vût divartíret a cunter? Ècco, tu mó!

E, avêrt al sâc, l'arbalté quall ch'ai êra dänter: un mócc' ed ròtol ed munaid ed tött i tâi.

- Té, ch'et savêv incôsa, n'al savêvet brîsa che adësa in banca in ténen piò i sóld ed chèrta? In câsa ai êra sâul quassti!

La Noccia d Bastèl

Arcôrd ed Tino Montaguti

Par chi à freqüentè la Famajja Bulgnaiša e al Zîrcol Dâzza in San Flîs, *Tino Montaguti* l'apréSENTÈ par socuânt ân l'urganižadâur d'un sinifili ed dåpp-meždè in dialàtt. L'êra un òmen pén d'entusièsum e d'algrî, ch'al savêva trasmétter a tött. Inamurè dal dialàtt, l'avêva anc méss insàmm una racôlta ed nómm e d'espresiân bulgnaiši ecezionèl. Grâzie, Tino, par quall t'è fat pr'äl nôster dialàtt e la nostra Bulâggna.

F. C.

I ténp dal curârnia-vîrus

Dmanndga pasè, ai 15 ed mèrz, a sâñ andè a fèr un pôc ed spaïsa qué avsén a cà. Travarsând la vî Eméggia a m sâñ adè che al trâfic l'êra quall ch'a vdî int la foto: incionna mächina, biziçlatt o móto! Sâul un quèlc búss öggi tant.

Col pensîr a sâñ turnè indrî, a quand ai êra un cínno e con i mî amîg a s'ardušèven drî ala strè, ch'l'êra vûda pròpi cme cal dé lé. Parché? Mo parché ai pasèva la *Mille Miglia*!

L'êra un avenimänt inportânt e nuèter a stèven só fén da mežanòt, quand ai tachèva a pasèr äl prémmî mächin: di 1100 FIAT, di 1400, dâl 600 e pr infén dâl *Topolino* e dâli *Isetta*, qualli con al spurtèl par dnanz, che quand al s'avrèva ai vgnêva só anc al vulânt...

Mo l'êra ala maténna che i tachèven a pasèr i canpion: *Musso, De Portago, Villoresi, Ascari, Castellotti, Farina...* e i sù bòlid is ciamèven *Ferrari, Maserati, Alfa Romeo, Cisitalia*.

Un brött dé, ai 12 ed mâz dal 1957, dåpp al terébbil inzidänt in dóvv ai môrs *De Portago*, al sô meçânic e dîs spetatûr (e, purtrôp, stra quissi zénç ragazû), la 1000 Méggia la fô dscanzlè, par turnèr pò a cunparîr tant ân dåpp, mo sâul cme esibiziân ed mächin *d'epoca*.

Mo guèrda té in dóvv a sâñ andè a finir, guardând *l'antica via consolare Äémilia*, méi déttâ anc *Strada Statale n. 9*, int una dmanndga ed mèrz, turnând a cà dåpp avair fât un pôc ed spaïsa int un péccol super-marchè fôra dala pôrta ed San Flîs.

F. C.

I ušvái d una vôlta

Ai êra qualla dal pázz, qualla par tirèr só i panîr pén ed laguna fén là só int al granèr. Quassta che qué l'é ed laggn e, sinzeramänt, a n sò brîsa d'in dóvv la s'véggnâ, però a l'ò vlô métter int l'espuziâni di ušvái vîc' parché ed sicûr l'arà dè una man a un quelcdón a fèr manca fadîga. Beléssum anc al môd ed dîr "Tirères só äl brèg con la zirèla".

F. C.

Pinsirén dla sîra

Dâncâ. Con la fazannda dal *coronavirus* avân da stèr tött quant asrè in cà. Benéssum! Stän pûr in cà, prezîs a chi delincuént ch'i vénen cundanè *agli arresti domiciliari*. Mo alâura, a pâns mé, se sti *arresti domiciliari* i vèlen anc pr una ssantéina ed miglion d'itaglìan unèst, par chi maramàn là, i *arresti domiciliari*, i n'én méggâ piò una cundâna!

Alâura? Alâura, quand ai srà finé l'epidemî e la žant i turnaràn a psair andèr pr i sù furmintón, i delincuént invêzi i tiraràn d'lóng a scunter la sô cundâna ai *arresti domiciliari* par tött chi dé che nuèter avân pasè srè in cà par cåulpa dal *coronavirus*!

O nâ?

F. C.

Äli ôv ed Sgadézza

Insâmma, par dîrla cèra, ló an i durmèva brîsa ala nòt. L'êra turmintè da un pinsîr, da un'idê ch'la n'i dèva brîsa pès, cme quand un tarôl al rôsga int la vòstra testa dé e nòt. A ps' èser drî a fèr d'incôsa, mo cal pinsîr l'é sänper presânt; l'é lé ch'al stâ ala pôsta: in st mänter ch'a magnè a l'vdî int al piât, s'a sî drî a bàvver al cun-

paréss im fann al bichîr, pr an dscârrer pò s'avéssi mât da trèr un òc' al cûl dla spâusa o d ètri dòn con däli intenziân batagliêri, écco ch'l arîva d aura ed dsmurzèr incôsa! L êra una malediziân ch'l'êra drî a arvinèri la vétta!

Luciano l êra cgnusó col scutmâi "Sgadézza". L êra stè, prémma falegnâm sâtta padrân da di artigiàn, pò, vésst ch'l avêva dâu manénini d ôr, al fê al gran selt andànd a lavurè da Bêga (famâus ebanéssta bulgnais ch'l amubiglièva di albêrg, mo sâuratott däl nèv da turîsum). Sgadézza l avêva lavurè par tant ân int al sô banc da falegnâm: lémma, piôla, spundarôla, sgûrbia e tanta, tanta chèrta vedrè che la pâllver o la sgadézza la i andèva drî dapartott, anc int al pèz ed strè ch'al fèva stra vî Mazîni 82, in duv ai êra al stabilimänt, e al barr dla Gûssta in Brochindòs. Quand l arrivèva int al barr, i tavlén e äl chèrt di žugadûr, pr an dscârrer pò dal pân vaird dal biglièrd, i s cruvêven d una pulvréina zhala e alâura as sintêva dîr:

- *Ai é arrivé Sgadézza!*

I an i pasénn, Bêga col sô stabilimänt al sparé e Sgadézza al pasé d categorî: al dvinté un pensionè. Prón ch'l à lavurè una vétta, andèr in pensiân l é un quèl che par dimónndi al vôl dîr: "Fenalmänt a sân lébber, d'ed què inanz a câz vî la svêglia es a m divartéss", mo par la generaziân ed Sgadézza l êra divêrsa: äl man I n stan brîsa fairmi, äli idéi ch'l avêva svilupè in fâbrica, succanti anc bôni, i n sarvêven pió a inción. Pr un pô d tânp al gingiulé int al quartîr, al fê un quèlc ciapén in cà, vésst ch'l êra da una vétta che sô mujér la i dmandèva d métter a pòst la cantérra, pò... e pò dâpp? Ala pôrta ed San Vidèl, drî dala "Casa della Madre e del Fanciullo" ai êra un gran pèz ed tèra brîsa cultivè, fôrsi d proprietè privè. Sgadézza l arrivé d âura d fersen dèr in afétt un pzulatt, al taché a vanghèrel, a sumnèrel pò, col tâmpl arrive d aura ed cójjer zuchétt, pundôr e dl'êtra vardûra in quantité mudèsta par la sô famajja.

Int la Salghè ed Stra Mažaur ai êra un sparlungår, ch'al stèva d cà in vî Orféo e totti äl matén, con un cariôl atrezè, l arrivèva es al lavèva ala funtèna una móccia d ghèbi pénini d pizón e pipién da vânnder. Finé al lavurîr, al s inpièva una zigaratta e pò

al stèva d'asptèr i cliént apasiunè d pizón o ch'i arlivèven di pulâster. Sgadézza, par pasérs al tânp, al stèva dali åur a guardèr tott chi pipién es al strulghèva d métter só un alevamänt d galén invêzi dl ôrt: l êra bèle stóff dl'insalè magnè dal lumêg e di pundôr brušè dal sâul, ló ch'l êra stè un bân falegnâm l êra pió par l'urganiżaziân che par la vanga.

Pian pianén al sít dla vardûra al véns ciapè dal galén (logicamänt uvarôli). Sgadézza, con la sô dêrma, l êra dvintè un dirizänt d aziandda mudêren: ló, ch'l êra stè un falegnâm, l avêva tirè só al pulèr, fât i rezént, äl ghèbi pr al galén e, adiritûra, äli âs in pendänza pr al ruzlamänt dali ôv! Äl galén, acuacè int al nîd, inpargnè da una ciôpa d galétt dimónndi arzéll, äl fèven äl sâu ôv che Sgadézza al ciapèva, l inscartuzèva es al vindêva: quèsi cme una cadârina sfrutadâura!

Però (ai é sänper quèl ch'an và brîsa pr al sô vêrs, sinchenâ la srêv trôpa còmda), un quèlc ôv, int al ruzlèr vêrs la sô castérra al s runpêva e st fât al fèva incazèr Sgadézza quand, ala fén dal maiis, l andèva a cuntrulèr l andamänt däl spaïs e däli arméss. E què a turnän a dscârrer di pinsir che al cminzéppi d sta stòria avän bèle cunte: arrivèr d âura d an rânper gnanc un ôv int la produziân, mo sâuratott int al traspôrt.

Pânsa che té pânsa, ala fén al caté la soluziân ližand una rivéssta: i giapunîs i êren drî a studièr la maníra d fér äl cucómmer quèdri! Idê fantâstica: pòca góssa e ingâmmber ménum pr al traspôrt che, åultr ala nuvitè pr al marchè, l'avêva fât partîr la dmanda dla clientêla a sprâñ batô!

Sgadézza l avanzé impresiunè da cl'idê e, int la sô mentalitè dirigenzièl, l avêva bèle dnanz ai úc' adiritûra al prugèt dal nôv nâster trasputradâur pr äl ôv quèdri däl sâu galén. Avän détt "Ôv quèdri", mo un quèl cunpâgn êrel realizâbil? Ai pinsèva dé e nòt: äl cucómmer äli êren messi, quand äli êren anc zhâuvni, int una scâtla quadrè e ublighè a crâsser là dânter, mo äl ôv, da quand l'âcuva la bâgna, äl véninen fòra da un bûs tânn!

Sgadézza l avêva preparè di stupajén tónnd ed laggn, con un bûs quèder ch'al cuntgnéss pió o manc al vulómm d un ôv šguégg e con una pazénzia da frè capuzén al i mitêva int la pèrt de drî

däl galén, che però in parêven brîsa sudisfati ed cl'operaziân, anc se al lignén l êra stè ónt sänza miséria con dla vašelérra e insfilzè con dimónndi cûra in lûg. Però an i êra gnént da fèr: i riultèt in s fèven brîsa vadder! Sgadézza l êra fòra dai cópp! Tott al dé a pôrta San Vidèl, int l ôrt, a insfilzè stupâi e äl galén a šbâtr äli èli disperè!

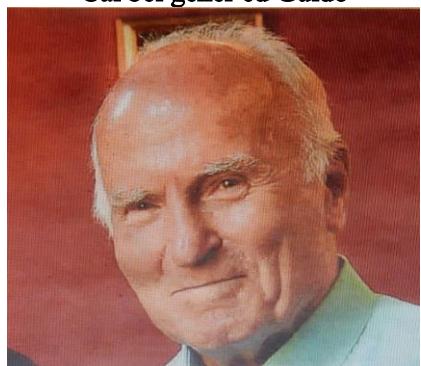
Fentànt che un dé quelcdón al s n intajé e al présenté una dnònzia ai pulismà. La finâdga l'é dimónndi malincònica: Sgadézza, farmè pr avair angariè i animèl, sóbbit tartgnó con la camîsa d fôrza e carghè in anbulanza, al véns purtè al nômmer nuvanta in Sant Isî parché, coi úc' fòra dala testa e švarsland a totta câna, al dèva rişelt al sô inpàggneconomicazè vî es al sustgnêva la sô idê dl ôv quèder: un sistêma ch'l arêv rivoluzionè al traspôrt e la cunservaziân dali ôv!

In st mânter, i tècnic dla Cmónna, con d atâuren una marâja d curiùs, i sturacèven ónna ala vólta totti äl galén che, fenalmänt liberè da cl antepâtic stupâi, äli andèven fòra ed sentimänt e äl curêven par l ôrt sfargànd al de drî par tèra con tanta energî da livèr só una nôvva ed... sgadézza!

Renzo Bovoli

(Libera traduzione in dialetto Bolognese della novella "Le uova", tratta dal libro "Fantanovelle" dell'amico Giorgio Manservisi.)

Cal bèl gène ed Guîdo

Guîdo l é stè ón di pió bî incónter dla mî vétta. Generâus, sänper prânt a dèr una man a chi in avêva ed bisâggne, sâuratott, sänper alîgher (mo quand al s'incazèva l êra una tinpèsta...). Quand pò al dezidèva d armisđer in cuisérra l êra un drèg: äl sâu tajadèl al'urtîga äl i êren una delézzia che pò a magnèven int la sô tavernatta, ch'l'êra la sufetta dla sô véllea, totta tirè a lósster par fèr däl tuglièn con i amîg.

Int la sô vétta profesionèl, Guîdo al cminziplié cme manvèl da muradâur, fén a arivèr a chèp-màsster e dàpp a impreśeri edil. Brîsa cuntänt, al s'inventé l *Hotel Maggiore*, dvintànd acsé albergadâur e anc cûg ed râza.

Con sô mujér, la Marîsa, i an furnè una còpia fantâstica, sänper d acôrd só incôsa. Anc cla vòlta ch'i m cunténn al schêrz subé la prémma nòt ed nòz. Chi šburdlón di sù amîg i avèven coleghè la raid dal lèt nuzièl con 1 inpiant elètric dal cantir (la cà l'èra anc da finîr), e totti àl vòlt che Guîdo al s inzgnèva a fer al sô dvair ed spusén frassc frasc, ècco che ai sunèva al canpanén dla pôrta. Acsé totta la nòt e ala matéñna, dàpp avair pasè la nòt in bianc, chi gainón di sù amîg i i spieghénn al schêrz.

Al bél l'è che, àultr a cuntèrum sta partida, i vlénn che mé a la mitéss in rémma! Non solo: i vlénn ch'a féss anc un libartén, con i dségg d *Umberto Sgarzi*, al pitâur! La n'è mégga finé: int al nómmer 1 dal nòster giurnalén – stanpè ai 10 ed mèrz dal 2002 - mé ai mité totta la stòria, cunpraiś i dségg!

Adès, a gîm vueter, chi êla mài cla còpia ch'la vòl cuntèr al mânnd infîr un chès acsé personèl? Guîdo e la Marîsa i an dimustrè un'apertûra mentèl ecezionèl e cal libràtt – stanpè in socuanti zintunèra ed còpi – l'è finé in man a un sinifflì ed zänt...

Fausto Carpani

La prémma nòt ed nòz ed Guido e Marisa Vanén

messa in rémma e con la traduziòn in italiano

Umberto Sgarzi
l'ha fât i dségg

Quasst l'èra Guîdo Vanén, un Ómen ch'al s'èra fât col såu fôrz e con la sô inteligiänza.

Grâzie, mî Amîg.

Fausto

I western al'itaglièna

Stramèz ai efèt secondèri dal *coronavirus* ai è al fât che, avànd da stèr srè in cà, a pasän dimónndi tânp dnanz al televisâur. Ècco alâura che tott i canèl i én andè a tirèr fòra d in cantérna tott i fillm, senegè, cumèdi e quizz traisméss da trânt ân a sta pèrt.

Tulän pr esänp i fillm *western* al'itaglièna che, a pèrt i cheplavûr ed *Sergio Leone* e quî da rédder con *Bud Spencer* e *Terence Hill* (*Carlo Pedersoli* e *Mario Girotti*), tott chi èter i én di bagâi un tant al chillo, con di artéssta scgnusó, di bâsta ch'séppa ch'i fan quall ch'i pôlen. Däl vòlt i an adrûvè anc un quèlc nòmm famâus, cum ai ò vésst socuànt dé indrî, quand al *pistolero* ed tûren l'èra interpretèda... *Enrico Maria Salerno!* Mo quall che piò ed tott al m' à culpé àli én stè àli ambientaziàn: incû a in ò vésst ón ch'al parêva stè girè int la chèva dla SAPABA!

Pr an dîr pò dâli èrum che, in omâg'ala realtè stòrica, i arèn da èser däl *Colt Peacemaker* (qué sâtta), däl *Smith & Wesson*, däl *Remington*, e invêzi in man ai covbois as vadd däl vòlt di cadnâz che – fôrsi – i avèven fât la guèra dal dôdòt...

Pò ai è chi fillm che i *addetti ai lavori* i ciameven *peplum* o i *sandaloni* e in st chès che qué i "eròi" i èren *Ercole*, *Maciste*, *Sansone*, tott chi sturnî inpgnè a sfrunblèr càntr ai cativ ed tûren däl gran mašagn ed... polistirôl!

E ala nòt? In st chès che qué am sént ed dîr "Viva Stanlio e Ollio" mo anc viva zêrt senegè ed zincuant'âns indrî, quand ai êra al bianc e naigher e såul al prémman canèl.

I èren i ténp d "Una risposta per voi" dal profesâur *Cutolo*, dal "Mattatore" ed *Gassman*, dl' "Isola del Tesoro" con *Ivo Garrani* ch'al fèva al pirâta *Silver John*, d *Ubaldo Lai* e dal sô *Tenente Sheridan*... I èren i ténp dl'asiatica: èter ténp, ètra epidemî...

F. C.

La Colt Peacemaker

La siänza di nûster vîc'

Pôr (*Allium Porrum*) – porro, pianta da orto somigliante all'aglio, i cui bulbi si mangiano tanto crudi che cottì.

Prugnôl (*Prunus spinosa*) – prugnolo, comunemente susino selvatico, detto anche *prugnôl d zèda*, arboscello che dà frutti detti *prugnû*, prugnoli, molto astringenti. Se ne prepara un liquore assai gradevole.

2. (*Agaricus prunulus*) – prugnolo, funghetto primaverile che si mostra a gruppi, detto intorno a Firenze mugnaino, mangereccio e di sapore grato.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda

Nòmmer 171 dal 2020

Diretâur iresponsâbil e limušnîr:

Fausto Carpani

Dségg uriginèl:

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònic:

Matéo d Niròz – Silvàn d Cavalérina

Abunamént par pôsta: almânc 20 € al ân.

Indirézz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Tott i scrétt in dóvv an i è brîsa indichè
1 autâur i én ed Fausto Carpani.

Al dizionèri ed riferimânt par cäl parôl
ch'âli én difézzili da capîr l'è quassst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sit bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamejabulgneisa.it

www.bulgnais.com

Cari Amici,

costretto come tutti in casa, ho terminato stanotte di scrivere il nostro foglio (questo, naturalmente, dopo che Bertén d Sèra aveva terminato di correggere gli immancabili errori...).

Avendo molto tempo, ho iniziato a buttar giù anche il n. 172, che mi piacerebbe potesse dar notizia della fine di questa moderna pestilenza e, conseguentemente, della possibilità di realizzare le nostre serate estive nell'Arena del Navile-Ponte della Bionda.

Con questa speranza vi saluto e, s'a psî, stè in salût!

Il vostro

Fausto Carpani